

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

2:a årg.

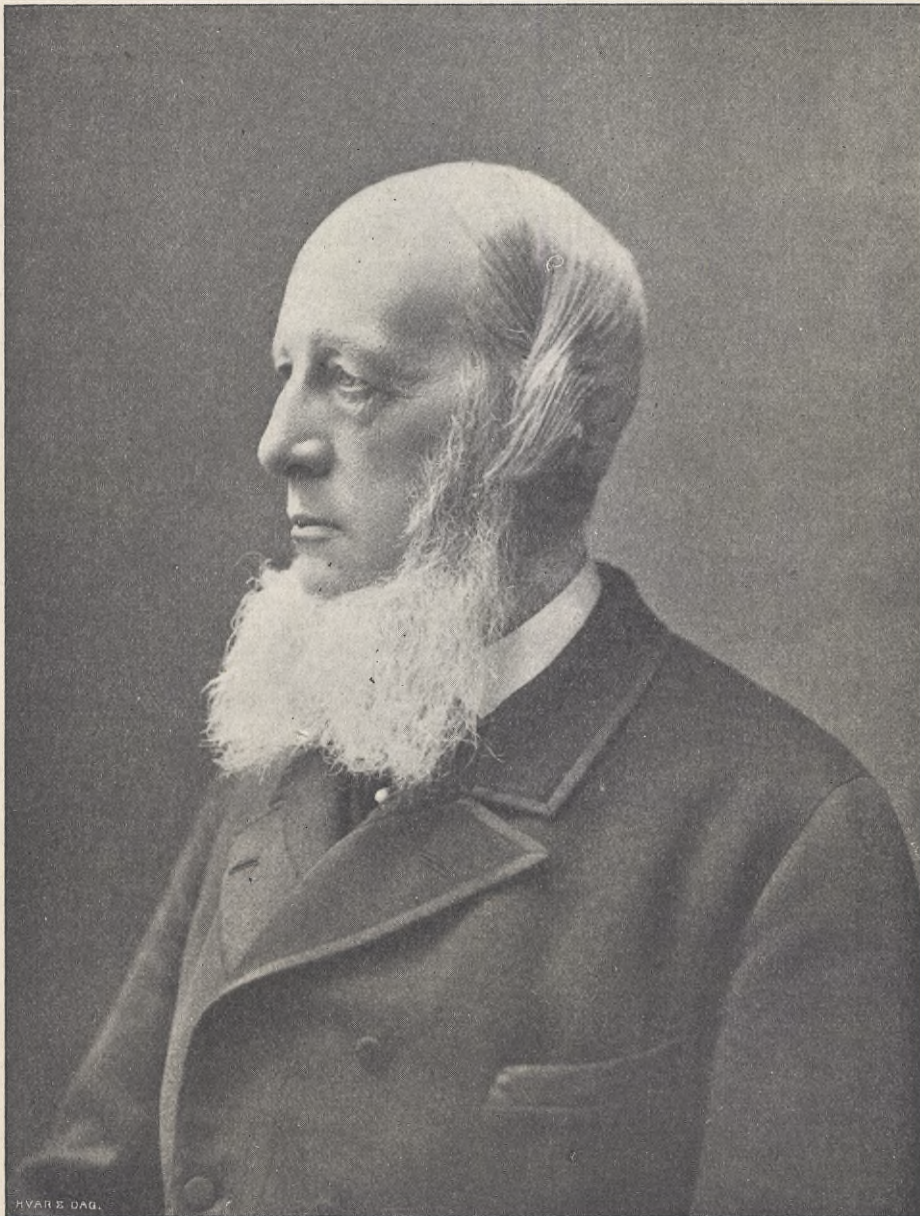
Den 27 Januari 1901

N:r 18

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Oscar Ekman* (med 1 porträtt). *Drottning Victoria* (med 1 porträtt). *Arnold Böcklin* (med 1 porträtt). *Handkameran*. Berättelse för HVAR 8 DAG af E. B. *Gneisenau efter skeppsbrottet* (med 3 illustrationer). *En elektrisk jättekran* (med 1 illustration). *Riksdagens öppnande* (med 1 illustration). *Den stora ryttarfästen i Stockholm* (med 2 illustrationer). *Preussens 200-års jubileum* (med 5 illustrationer). *Våra »Nyårsrevy»-författare II* (med 5 porträtt och 4 illustrationer). *En syn*. Af R. E. *Vernede*. Öfversättning för HVAR 8 DAG. *Veckans porträtt-galleri* (med 8 porträtt).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

HVAR 8 DAG.
Foto. Dahlström, Stilm.

OSCAR EKMAN.

JOHAN OSCAR EKMAN.

Konsul Oscar Ekman har helt nyligen genom den storartade donationen af 450,000 kr. till Göteborgs Högskola ännu en gång framträd som en af vårt lands ädlaste donatorer. Han har härmed, kan man säga, satt kronan på sitt eget verk. Ty högskolan har till stor del konsul Ekman att tacka för sin uppkomst, i det att han förut donerat till densamma öfver 400,000 kr. och dessutom förmått sin vän David Carnegie att till högskolan öfverlämna en så stor pänningssumma, att läroanstaltens riktning kunde bestämmas.

Som ett bevis af sin stora tacksamhet tillagnade lärarne vid Göteborgs högskola år 1898 konsul Ekman en särskildt utgifven fästskrift. »Vi anhålla vördnadsfullt, att Ni, Herr Konsul, måtte i denna vår hyllningsgärd se ett bevis på, huru högt vi skatta Edra förtjänster om Göteborgs Högskola, och huru mycket vi nitälska för de uppgifter, vårt kall ålägger oss», säges det sannt och enkelt i inledningen till den värdefulla fästskriften.

Men konsul Ekman har tänkt också på annat! Han har stiftat filantropiska bolag för uppförande af lämpliga, trefliga arbetarebostäder vid Annedal, han har lämnat bidrag eller grund till flere kyrkobyggnader, han har byggt skolhus och fattighus på sin egendom Säby i Östergötland samt inrättat en pensionsinrättning för ålderstigna och sjukliga tjänstehjon.

Dessutom har han till Göteborgs högskola jämte Olof Wijk lämnat 30,000 kr. till stiftande af en »Gustaf Adolfsfond» för utgifvande af högskolans årsskrift. Men det blefve för långt att uppräknat alla gåfvor, som konsul Ekman lämnat vårt lands olika bildningsanstalter.

Oscar Ekman är nog på sätt och vis en *self-made* man, om han också alltifrån början hört till samhällets öfre lager. Han föddes i Göteborg den 16 dec. 1812; fadern, Jon Jacob Ekman, var praktiserande läkare. Faderlös vid två års ålder, fick han, 16 år gammal, anställning hos sin farbroder, innehafvaren af firman Ekman & Komp. År 1845 lämnade han denna affär och inträdde i firman D. Carnegie & Komp. där han avancerade till kontorschef och slutligen verkställande direktör.

Redan år 1834 hade han genom sin styffader,

ryske generalkonsuln Lavonius, utnämns till rysk vicekonsul, hvilken befattning han innehade i omkring trettio år.

Som bankman har konsul Ekman verksamt deltagit i utvecklingen af det vid 1893 års national-ekonomiska möte föreslagna bankinstitut, som resulterade i Skandinaviska kreditaktiebolaget; det stora anseende denna bank snart förskaffade sig, får till stor del tillskrivas ordförandens i styrelsen, konsul Ekman, inflytande.

Den rastlöse mannen har äfven varit verksam både som stadsfullmäktig och riksdagsman. Han representerade Göteborg 1879—81 i Andra kammaren och 1882—87 — han nedlade då mandatet — i Första kammaren. Konsul Ekman deltog obetydligt i debatten, men gjorde han det, i formfulländade, fosterländska ord, väjde hans anförande tungt. Vid sin första riksdag förordade han, att staten skulle öfverlämna tre millioner kr. i räntebärande obligationer som reservfond till en sägverksägares garantiförening, »ty om ock en stor direkt tjänst göres densamma, kommer dock staten själf att indirekt göra en stor förtjänst därpå».

Något som konsul Ekman alltid varmt ifrat för är nykterhetsväsendet. Han var ordförande i pauperismkomitén i Göteborg 1864, som bl. a. framkom med förslaget om det s. k. Göteborgssystemet, för hvilket konsul Ekman varmt intresserat sig. Som vice ordförande i Svenska nykterhets-sällskapet har han utvecklat en frikostig och nitisk verksamhet. År 1879 inköpte han tidningen »Arbetarens Vän» för att genom denna tidning kunna »i någon mån gagna den klass, som så väl behöfver upplysning och uppmuntran...»

Konsul Ekman, som i sitt andra gifte är för- enad med Maria Lavonius från Finland, bor numera i Stockholm, i det Palmeska huset i hörnet af Kungsträdgårdsgatan och Södra Blasieholms- hamnen. Den gamle har härifrån en hänförande, fri utsikt öfver, kan man väl säga, själfva hjärtat af det Sverige, som han alltid högt älskat, och för hvilket han gjort så mycket. Mätte han ännu i många år, med god hälsa, få lefva, fosterlandet till ära och välsignelse!

DROTTNING VICTORIA.

Just som detta nr af HVAR 8 DAG lägges i präss ha från London ingått högst allvarsamma underrättelser om drottning Victorias hälsotillstånd, och när detta läses har, mänskligt att döma, Storbritanniens drottning och Indiens kajsarinna fått lägga sitt hufvud till ro.

Man vet att den mer än 81-åriga drottningens hälsa under den senaste tiden varit vacklande. Det olyckliga Transvaalkrigets gång har naturligtvis icke kunnat vara utan inflytande på drottningen, som man hardt när föreställt sig vara »odödlig». Detta skall ock hennes minne bli hos hennes folk. Drottning Victoria efterträdde den 20 juni 1837 sin onkel Wilhelm IV. I nära 64 år har hon på sitt hufvud burit Englands och Indiens strålande kronor.

Regeringsbördan har hon ock burit ensam. Hennes make, Albert, hvilken dog 1861, var, som bekant, aldrig i England mer än *the prince consort*. Men för drottningen var han allt, och den pietet med hvilken hon sört hans bortgång har förvisso satt sin prägel i mycket på Englands hoflif.

För dagen hinna vi endast återgifva detta porträtt efter ett af drottningens senaste fotografier, men vi återkomma i nästa nr med en rikt illustrerad skildring af h. m:ts långa händelserika lefnad. I HVAR 8 DAGS n:o 5 (första årg.) återfinnes en intressant bild, framställande

drottningen, prinsen af Wales, hertigen af York och dennes äldste son, den lille Edward Albert.

ARNOLD BÖCKLIN.

Från vår Berlinkorrespondent.

Böcklin är död. Efter Nietzsche Böcklin! Två så närbeslägtade och dock så olika andar. Två mäktiga gestalter bland de modärna germanerna, två gestalter, kring hvilka den bittra kampen mellan traditioners stridsmän och banbrytares vapen dragare stått och sträckt sina verkningar utöfver hela världen.

På det toskanska landets solsida, där Böcklin en gång vigdes till konsten, hade han byggt sin ålderdoms bostad och i denna framlefde han äfven sina sista dagar. Det var en underbart vacker fläck af jorden, konstnären hade sökt upp för sitt sista hem; utmed vägen, som från den signade Arnodalen för upp mot Fiesole stod villa Böcklin, lysande i det skarpa italienska solskenet öfver det silfvergrå olivolverket och öfver Arnodalens mörka grönska, medan konturerna af Florens mäktiga dôme syntes i fjärran. Här nere var alltid den ljufvaste tillflyktsorten för den af fantasi och romantik sjudande konstnären; här fick han stöd för sin starka kolorit, spelrum för fantasien. Endast här hade hans oroliga ande ro.

I fyra självporträtt har den store konstnären målat sin egen historia. Det första af dessa är från år 1873. Då stod Böcklin midt uppe i kampen och samtidigt i sin starkaste kraftutveckling; hans härliga mästerverk på 70-talet tecknade den högsta punkten på hans konstnärliga bana. Böcklin har på detta porträtt afbildat sig, med de öfver bröstet korslagda armarna, hvilande mot en marmorpelare; bakom honom vaggar en lagergren för vinden och en fogelsvärm svingar sig upp mot den med Böcklinsk färgstyrka målade sydligt klarblå himlen. Ansiktet bär det stilla vemodets drag; de ljusa, drömmande ögonen äro lätt beslöjade; man ser dem skåda förbi det jordiska in i drömmarnes dunkla rike, där fantasien dref sitt spel med fauner, sjöjungfrur och andra den antika mytens gestalter, som spela en sådan roll i Böcklins konstnärsskap. Nöd och umbäranden hade intill tiden för detta porträtt varit Böcklins följeslagare; under trycket häraf och drifven af sin oroliga ande hade Böcklin irrat kring i Europa, varit i München, Bryssel, Paris etc. Han hade hänats af de förnumstige för sina bizarra målningar; de s. k. konst-

förståndige hade ryckt på axlarna åt dessa och betecknande pekat på pannan. Men slutligen hade han, hjälpt af vännen Paul Heyse, i München funnit en beskyddare, som hade nog blick för att se hans talang och som gaf honom tillfälle till att fri från alla näringsomsorger egna sig åt konsten.

Det andra Böcklinska självporträttet är från 1885. Det är konstnären i en helt annan yttre gestalt; han uppträder i svart sällskapsdräkt, elegant modärn. Stormarne kring honom hafva lagt sig till ro; kraftkänsla och själförtroende tala ur hans ansikte. Detta var tiden för hans mäktige

»Promotheus», för »Dödsön», »Dansen kring Bachusstatyen», m fl. af de härliga målningar, hvari Böcklin nedlagt det bästa af sin storartade förmåga att tolka den yttre naturen, att tolka höstens elegi, sommarljusets glänsande färger och vårens fina färgskiftningar.

Det tredje självporträttet representerar den äldre Böcklin, med hvitt hår och hvitt skägg, konstnären, för hvilken ungdomens kamp redan är förbi.

Och det fjärde självporträttet! Det nämnes här till sist, ehuru det är af tidigare datum. Det härstammar från tiden efter en svår sjukdom, som bringat konstnären nära döden, och visar konstnären sysselsatt med försöket att återupptaga sitt arbete. Härunder hör han bakom sig en gäll, skrämmande ton såsom af dödsdansmusik. Och

då han ser sig om, observerar han döden stående där, med fiol i handen, händernas benknoter föra darrande stråken öfver strängarne och hakbenet skramlar mot fiolen . . .

Böcklin var född i Basel 1827. Han efterlämnar en son, som målat några präktiga taflor i faderns genre. Tyvärr synes sonens geni hafva öfverskridit den farliga gränsen redan i unga år. I fjor höll han på att döda sin trolofvade och sedan dess sitter han omvexlande i fångelse och i ett dårhus, enär myndigheterna ännu icke synas hafva kunnat ena sig om huruvida han är sinnesrubbad eller icke. För två år sedan träffades Böcklin af ett slaganfall som förlamade hans ena sida, så att han sedan dess icke kunnat egna sig åt något egentligt arbete.

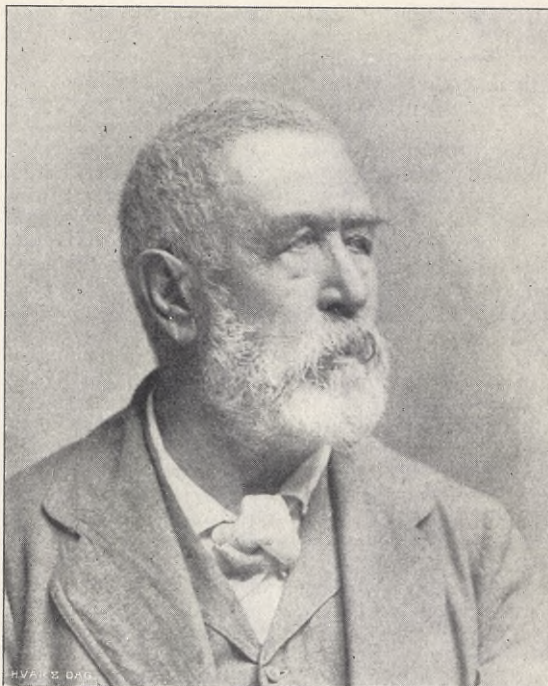

Foto Giacomo Brogi, Firenze.

ARNOLD BÖCKLIN

HANDKAMERAN.

För HVAR 8 DAG af E. B.

Man hade samlat sig i officerarnes klubbrum och efter en splendid supé afhandlat frågor af hvarjehanda slag. Den ena historien aflöste den andra och ljudliga skrattsalvor tillkännagafvo, att de vederbörligen senterades. Det var mest galanta äfventyr som framdrogos, episoder ur de närvarandes lif, tilldragelser hvilkas vikt och humor man aldrig fattat förr än just nu, då en viss uppspelt stämning gaf färg åt deras matta innehåll. Det ena ordet gaf det andra, ett uppslag drog ett annat med sig, och om man varit mer observativ, skulle man nog ha förvänat sig öfver, hur himmelsvidt uppräningen till något samtalsämne skiljde sig från det, som man efter en stund diskuterade. Sålunda hade man vid ett tillfälle utgått från »kvinnans nycker», och det dröjde ej länge, innan man helt ifrigt afhandlade möjligheten af ett gudomligt ingripande i den mänskliga tillvaron.

Mycken klarhet blef just ej vunnen, men om något, tycktes dock majoritetens uppfattning luta åt ett absolut förnekande af hvarje högre försyn. Man blef allt hetare å ömse sidor och diskussionen var på väg att urarta från ett intressant samtalsämne, till ett helt allvarligt tvistefrö, då plötsligt ett skarpt klingande hördes, som för ett ögonblick bragte alla till tystnad. Det var löjtnant Bob Kruse, som knackat i glaset och med allas blickar riktade mot sig reste han sig upp och började i en till hälften allvarsam, till hälften skämtsam ton:

»Mina herrar, Ni torde ursäktas mig om jag för en stund tar Eder uppmärksamhet i anspråk. Det ämne, vi nu afhandla är af så svårlost natur att någon absolut enighet väl svårligen kan uppnås. Det är ej heller min afsikt att vidare diskutera detsamma, men jag vill tillåta mig, att för dem af mina herrar bekanta, som sätta en ära i förnekandet af allt, som faller utom den hvardagliga slentrianen, berätta en historia till den kraft och verkan den hafva kan. Med herrarnes tillåtelse börjar jag således.

Strax efter det jag tagit min studentexamen afreste jag till Amerika i afsikt att där utbildas mig inom det fack, som jag genom min fars affärsverksamhet kommit att omfatta. Hur denna min plan omintetgjordes och af hvad anledning jag kom in på den militära banan hör ju ej hit. Allt-nog, jag inskrefs i Förenta Staternas armé, och där lärde jag känna den man, kring hvilken händelsen i min historia spinner sig. Hans namn, James Hawes. Hvad som kom oss att knyta en så fast vänskapsförbindelse vet jag ej, om icke det berodde på den fullständiga kontrasten i våra lynnen. Jag var, liksom nu, en lugn, sansad karl, trögbock tror jag man kallar mig, då däremot han var eld och lågor — visst icke benägen att i hvar minut tillgripa revolvern eller knytnäfvarne, men städse redo att höja en protest mot hvarje kränkning af det, han ansåg rätt och hederligt. Han var också allmänt omtyckt inom kåren, och det fanns få människor, som jag ansåg så fria från fiender som han. Döm då om min förvåning, mina herrar, när underrättelsen om hans själfmord när mig. Jag förbigår nu de närmare detaljerna tilldragelsen, äfvensom de rykten hvilka med anledning af den voro i svang, men jag skall återkomma blott jag hunnit presentera en annan af mina bekantskaper från denna tid, en man, som föröfrigt genom sina utomordentliga gåfvor ej

allena tillvunnit sig min vänskap utan äfven min beundran. Hans namn var Mac Crooly, en irländare. Genom arf i goda ekonomiska omständigheter, hade han nu för roskull och kanske på grund af sina utpräglade anlag slutit sig till detektiva poliskåren och fastän att han mindre ofta trädde i aktiv tjänstgöring torde få af Newyorks polismän ha varit så fruktade som han.

Liksom jag var denne Mac Crooly bekant med Hawes och jag väntade med säkerhet att han af intresse för den döde skulle sprida ett välbehöfligt ljus öfver den sorgliga tilldragelsen. Men veckor och månader förgingo utan att något af vikt förspordes och för min del började jag anse att »affären» aldrig skulle blifva utredd. Så förgick ännu en tid och dagen för min afresa till Sverige närmade sig alltmer. Jag ville dessförinnan gärna ha en afskedsfäst för vänner och bekanta och det var helt naturligt att Mac Crooly var att räkna bland dem.

På utsatt dag infann sig sällskapet, och »slummen», kalla det gärna så, ville att jag för polis-mannen kom att visa några gamla fotografier, som Hawes tagit. Denne hade nämligen ifrigt intresserat sig för denna sport och äfven invigt mig i konsten. Jag hade helt egenmäktigt vid hans fränfälle lagt beslag på hans kamera, och de vyer som jag nu visade för Mac Crooly voro de, som apparaten innehöll, då jag öfvertog densamma. De voro ej märkvärdiga om jag undantager ett, som städse varit föremål för mina lifligaste och, som jag tyckte, skarpsinniga funderingar. Det föreställde nedre delen af en arm, således handen och ett stycke af underarmen. Bakgrunden utgjordes af en sänggafvel, som starkt aftecknade sig mot rummets tapeter. Invid väggen låg en illa tilltrampad hatt och som det märkligaste af allt syntes mig en hårtofs, som aldeles fristående kommit att placera sig rakt under handen. Efter mogen öfverläggning kom jag till den slutsatsen, att kameran genom någon tillfällighet kommit att »gå af» och sålunda helt oafsiktligt fått bevara dessa osammanhängande detaljer. Jag bör och nämna, att denna plåt var den sista, som kommit till användning under Hawes lifstid. Då Mac Crooly fick se kortet syntes han djupt intresserad och en lång stund stod han orörlig med ett underligt, begrundande uttryck i sitt markerade ansikte.

»Bob», sade han slutligen, »skänk mig detta. Jag vill ej just nu söka utreda hvilka tankekombinationer det åstadkommer hos hvilka, men jag tror mig kunna säga så pass mycket med stöd af detsamma, att vår stackars vän James Hawes aldrig begått själfmord».

»Hvad i himlens namn säger du», nästan hviskade jag, »icke begått själfmord? Han skulle således ha blifvit! —

Jag vågade knappt utfylla meningen, men Mac Crooly fortsatte: »mördad! Ja! — Omedelbart efter det jag blifvit underrättad om hans död infann jag mig i hans rum och genom den taktiska metod, som jag alltid använder blef det mig snart klart att själfmord ej förelåg. Men därifrån och till bevis, som kunde falla någon var ett godt stycke väg och jag lät därför de öfriga polismännen leda undersökningen efter eget omdöme.

Vårt samtal afbröts tyvärr af nyanländande gäster och jag blef ej under hela kvällens lopp

satt i tillfälle att återupptaga det. Vid sitt afsked lofvade mig dock Mac Crooly att inom kort låta höra af sig, och uttrycket i hans ansikte vid dessa afskedsord var så energiskt, att jag redan i andanom såg mördaren förpassad till sitt välförtjänta straff. Och så stort var mitt intresse för saken och så stor min tro på Mac Crooly, att jag med flit försummade den ångbåtstur, som skulle fört mig till Europa, blott för att afvakta resultatet af hans nya undersökningar. En vecka eller så förflöt emellertid utan att jag hörde af honom, och jag började redan att för andra gången misströsta, då han tidigt en morgon infann sig hos mig.

»Jag har dröjt», sade han och såg rätt medtagen ut, men det har först nu varit mig möjligt att fullständigt reda härfvan.

»Du hade naturligtvis misstagit dig», frågade jag missmodigt.

»Jag har icke misstagit mig», svarade han, »och bästa beviset därför är detta», och därmed drog han upp ur rockfickan en af Newyorks morgontidningar, visade mig en artikel, som han inramat med blå pännstreck, och jag läste: »Det har i dag lyckats polisen, tack vare den kände detektivens, mr Mac Crooly, energiska ingripande att komma ett gammalt brott på »spåren» o. s. v. och så följde en noggrann redogörelse öfver förloppet. Det intresserade mig emellertid mera att erfara hela sammanhanget af Mac Crooly, och jag vill försöka återge det huvudsakliga i det han berättade mig.

»Du minns», så började han, »hvilket lifligt intresse jag lade i dagen, då du visade mig det kort, som jag sist medtog härifrån. Du själf har förgäfvos sökt ge det annan betydelse än ett ofärdigt användande af kameran. Du kan ha rätt, försävidt du ej, efter hvad du skall erfara, vill erkänna en högre makts ingripande. Hvad som i främsta rummet tilldrog sig min uppmärksamhet, då jag undersökte fotografien, var den här illa tilltygade hatten vid panelen», och han utmärkte på kortet, hvad han menade. »Dock», vidtog han, »innan jag fortsätter vill jag omtala, hvad som kom mig att antaga, det ej själfmord förelåg. Då jag nämligen undersökte den döde, fann jag i hans högra hand detta porträtt», och Mac Crooly visade mig bilden af en ung cirkusartist, en skönhet, som jag många gånger sett och beundrat. »Detta var ju i sig själf ingen märkvärdighet», så fortsatte han, »men då jag observerade att Hawes revolver låg på samma sida som den hand, hvilken krampaktigt gripit om kortet, frapperades jag genast af det egendomliga i den omständigheten, att han först skulle ha skjutit sig och sedan i sista ögonblicket rafsats till sig porträttet. Och hvad nu just detta angår så är det väl värdt en undersökning. Se», sade han, och visade det mig nästan triumferande, »hur först och främst en del af nedre kanten saknas och förvänas du ej genast öfver den underliga kontur, hvarefter biten fränskiljts? Kanten visar obestriddigen märken efter tänder och den del, som saknas, är lika obestriddigt medelst ett kraftigt bitt borttryckt. Men det som mer än något annat stärkte mig i min förmodan var att dels passade icke Hawes tänder i dessa märken, och dels var denna kortets förstöring af alldeles färsk dato. Det enda, som tycktes kullkasta alla mina antaganden, var att dörren till rummet befunnits stängd, med nyckeln i invändigt. Ingen annan utgång fanns, genom fönstren kunde ingen komma, och dock måste någon efter Hawes död, brottslingen, ha lämnat rummet. Jag återgår nu till det ögonblick, då jag fick se det fotografi, som du

gaf mig sist. Du kan själf tänka dig hur öfverraskad jag blef, när jag i hatten där vid panelen», och Mac Crooly fick åter fram kortet för att tydliggöra, »igenkände samma hatt, på samma ställe iika illa åtgången, som den var, hvilken jag fann i Hawes rum. Kortet måste sålunda vara taget precis på samma förmiddag som vår vän blef mördad. Hvem är fotografen? Jag svarar dig: försynen. »Se på denna hand, som stannat afbildad här, i ett nu fixerad. Gif akt på dess seniga utseende, de svällande ådrorna, det hotfulla i dess ställning. Lillfingret sträckt, under det de andra fingrarna, liksom klor famna efter byte. Det säger mig så tydligt, hvilken hemsk strid, som försiggått där uppe i Hawes annars tysta rum».

Här gjorde han ett uppehåll och satt en stund helt tyst och stilla.

»Denna hand», började han ånyo med ett djupt allvar i rösten, »tillhör den usling, som mördade James Hawes, och utan detta kort helt säkert gått fri, åtminstone ännu en lång tid. Det återstår mig nu endast att omtala hur han blef gripen. Jag slöt genast, att vår vän varit offer för en svartsjuk rival, och det framgick lika otvunget, att den unga cirkusdamen varit den, som satt deras hjärtan i brand. Detta visste jag långt innan jag fick se ditt kort, jag visste till och med mördarens namn, men utom bevis, hvad var att göra? Då en kväll, dagen efter det jag varit här, går jag återigen på den cirkus, där såväl den sköna som hennes beundrare uppträder. Med ditt kort i handen anställde jag vissa jämförelser. Att hans hand liknade den på bilden, var ju intet bevis, men tänk dig min glädje, då jag kring hans högra armlofve upptäcker ett armband, i hvilket, infäst i en därifrån utgående liten kedja, hängde en härtofs. Du ser tofsen här på fotografien. Den har alltid varit dig oförklarlig, icke sant? Jag behöfde knappt tillstå detta, utan Mac Crooly fortsatte småleende: »Det är helt enkelt en amulett, en mycket vanlig sådan, som bäres af landtbefolkningen i Massachusetts».

Jag samlade nu mina bevis och en vacker dag lät jag burdus arrestera honom såsom misstänkt och anklagad för mord på Hawes. Till en början trilsk och inbunden fann han mot slutet för godt att erkänna. Hemligheten med den invändigt lästa dörren klarades då den kallblodige skurken medger, hurusom han, för att undgå alla misstankar, strax efter dådet mot Hawes, medelst medhafda dyrkar lyckats regla dörren utifrån. Ja», slöt Mac Crooly, »där har du hela historien. Om något skulle tilläggas, vore det väl för att utröna fotografiets tillkomst. Naturligtvis har under kampen mellan Hawes och Chicker, så heter uslingen, man kommit kameran för nära, tryckt på knappen och på så sätt bevarat några, som det kan tyckas, obetydliga detaljer af tilldragelsen. De hafva emellertid varit tillräckliga för att öfverbevisa mr Chicker om hans brottslighet. — —

Detta, mina herrar, är detektivens historia», slöt löjtnant Kruse berättelsen, »och jag antar, att ni i densamma har funnit något, som manar till eftertanke i den fråga, som varit upphovet till denna skildring af en episod ur verkligheten».

»Höv du Bob, sade en ung krigare, som med vidöppen mun lyssnat till framställningen, »det häv kommev jag bestämdt att dvömma om i natt, eller hvad tvov du?»

»Ingen fara, gossen min», inföll ett ljushufvud, »det fins saker mellan himmel och jord, som din lilla hjärna aldrig drömmer om» — och alla tyckte att inpasset var väl funnet.

GNEISENAU EFTER SKEPPSBROTTET

BILDER FRÅN MALAGA.
(Från vår Londonkorrespondent).

FOGELPERSPEKTIV AF MALAGA OCH DESS HAMN.

Nedanstående fotografier framställa det nyligen vid Malaga förolyckade tyska örlogsfartyget »Gneisenau», först medan stormen ännu rasar, sedan efter det lugn åter inträdt.

På båda synas de stora klippblock hvilka äro sänkta i hafvet och upptornade framför de väldiga moloer af qvadersten hvilka äro byggda att skydda

hamnen från hafvets bränningar. Huru väl betänkt denna säkerhetsanordning må vara för fartyg som redan befinna sig inom dessa skyddande armar, så är den dock en stor fara för alla dem hvilka under stormens raseri söka hamn men olyckligtvis förfela inseglingsposten.

Fågelperspektivet visar äfven att Malaga har

»GNEISENAU» OMEDELBART EFTER STRANDNINGEN.

»GNEISENAU» SEDAN STORMEN BEDARRAT.

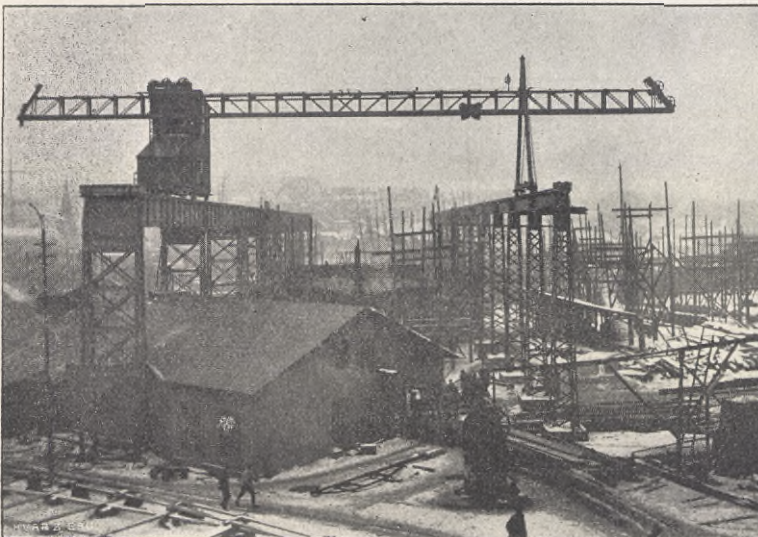
en af de vackraste hamnar, troligen den största på Spaniens sydkust; den anses äfven kunna rymma 4000 fartyg.

Detaljerna vid den hemska Gneisenau-kata-

strofen äro allt för väl bekanta genom dags-prässen för att här behöfva upprepas.

I häftet n:o 14 af HVAR 8 DAGS innevarande ärgång synes det vackra skolfartyget vid ett besök i Marstrand för några år sedan.

EN ELEKTRISK JÄTTEKRAN.

DEN ELEKTRISKA LYFTKRANEN VID LINDHOLMEN.

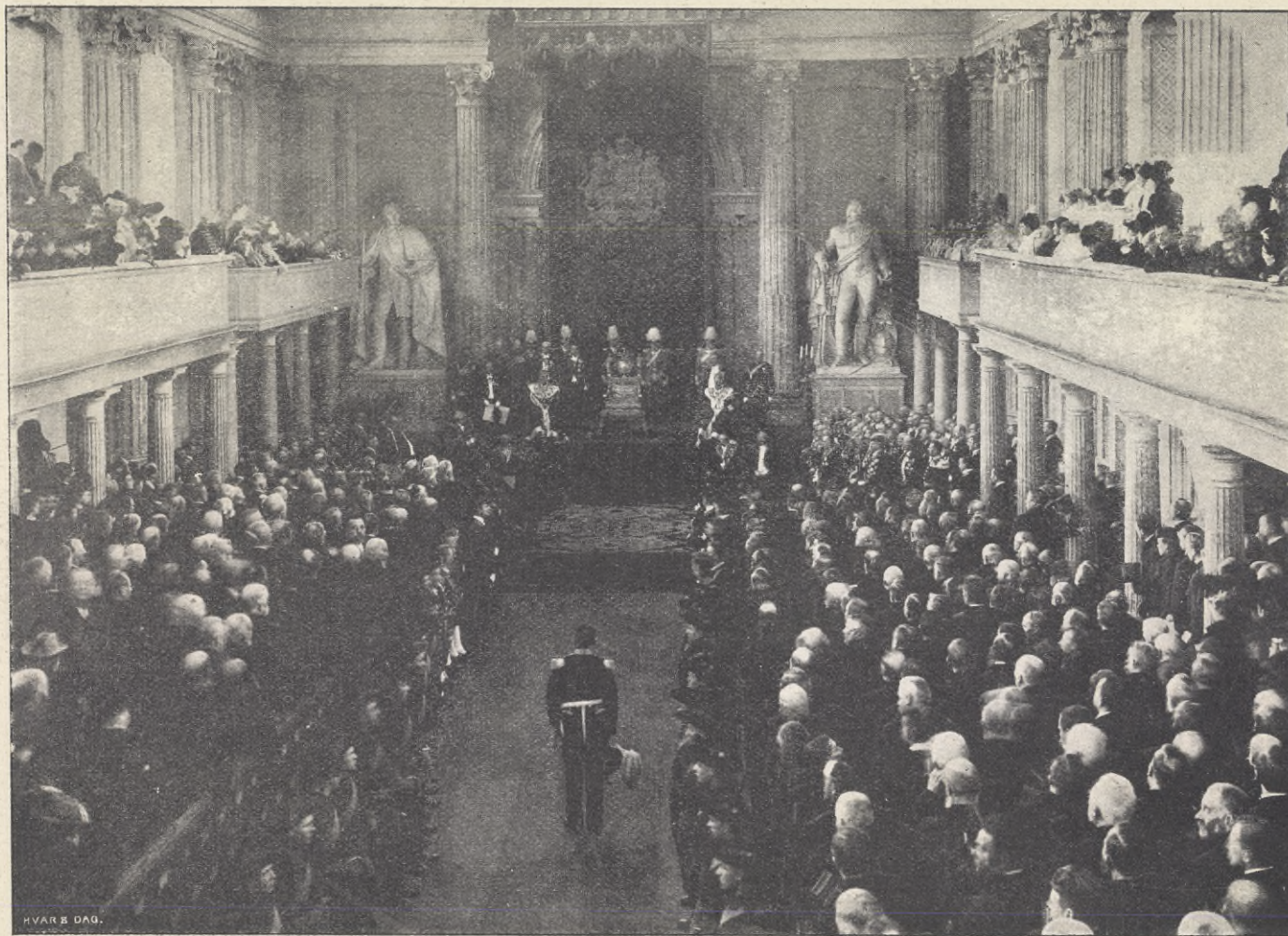
Vid Lindholmens varf i Göteborg har nyligen af firman Graham Brs i Stockholm blifvit uppsatt en kolossal kran för behof vid skeppsbyggeri och sliperi därstädes. Kranen, importerad från Amerika, är den första i sitt slag i Europa, och lyfter ända till 6,000 kilogram. Vi ha trots oss intressera många af våra läsare genom att anskaffa en fotografi af den nya kranen.

Den drifves med elektricitet och har vid afprovandet befunnits i allo motsvara förväntningarne. En liknande kran är under uppsättning vid Kockums varf i Malmö.

RIKSDAGENS ÖPPNANDE.

Fotografi för HVAR 8 DAG af fotograf Ellquist, Sthlm.

HVAR 8 DAG.

Med ett alldeles särskildt intresse har årets riksdag, den andra i treårsperioden, motsetts öfver hela Sveriges rike — och äfven därutom. Så många stora och viktiga frågor ha sammanförts till afgörande på ett eller annat sätt, att riksdagen 1901 säkerligen kommer att blifva en märkessten i senaste årtiondens inre svenska historia.

Vid denna riksdags början den 15 jan. tillämpades för första gången en del nya former, som tjäna till att förenkla och påskynda de förberedande arbetena. Det högtidliga öppnandet förrättades den 18 dennes af kronprinsregenten och det är från detta vår lyckade bild är tagen. Som synes, står konungens tronstol tom — till höger om tronen ses kronprinsen, till vänster härtigen af Västergötland.

Visst komma de olika partierna att i år mötas till debatter af mer än vanlig innebörd och skärpa. Men om vapnen hållas blanka och allas mål är *fosterlandets väl*, så kan man med bästa hopp och tillförsikt Sverige rundt afvakta den lösning af de riksviktiga ärendena, till hvilken folkets repräsentanter skola komma.

DEN STORA RYTTARFÄSTEN I STOCKHOLM.

Fotografier för HVAR 8 DAG af W. Fahlstedt.

HVAR 8 DAG.

OFFICERARE I 1770 ÅRS HASTGARDESUNIFORM

I cirkusbyggnaden på Djurgården ha i förra veckan stora präktiga ryttarefäster gått af stapeln. De k. personerna ha bevistat desamma omgifna af den mest eleganta publik. Framgången var fullständig.

Vi äro här i tillfälle att visa ett par bilder från de vackra fästerna. Den ena framställer de fyra ryttare, nämligen ryttmästaren Boltensstern, löjtnanterna Hans von Essen, von Horn och Rude-

beck, hvilka på Kreta, Lady Harriet, Elektra II och Husar utförde skolridt, iklädda 1770 års snöhvita hästgardesuniform med pudrade peruker och stångpiskor. Det var ett charmant nummer.

Vår andra bild visar boers och engelsmän, ur den pantomim, krigsbilder från Sydafrika, hvilken avslutade fästerna. Pantomimen innehöll en del mycket lifliga taflor, som ändade med boernas undergång. Det hela var naturtroget och effektfullt.

HVAR 8 DAG.

ENGELSMÄN OCH BOERS.

PREUSSENS 200-ÅRS-JUBILEUM.

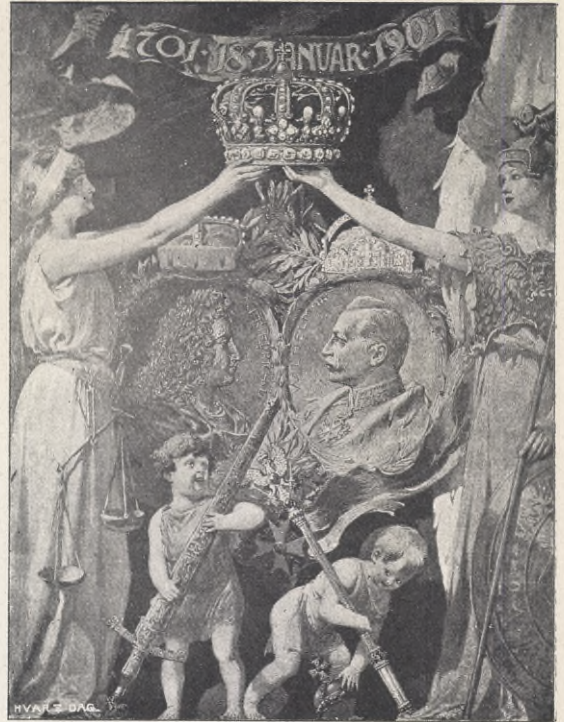
Från vår Berlinkorrespondent.

Foto Reichard & Linden, Berlin

TYSKLANDS KÄJSARE, PREUSSENS KONUNG,
WILHELM II.

Den 18 januari 1701 egde en storartad fäst rum i det gamla slottet i Königsberg, Preussenhärtigarnes dåvarande residensstad. Den betydligt äresjuke, fåfänge kurfursten Fredrik III af Brandenburg, härtig af Preussen, som försökte skaffa sig anseende genom att göra sitt hof till en kopia

DEN EFTER KÄJSARENS UTKAST GJORDA MINNETECKNINGEN MED ANLEDNING AF JUBILEET.

af Versailleshofvet, fann det nödvändigt att, för att lyckas häri, äfven höja sin rang. Och så satte han själf kungakronan på sitt hufvud under den ofvannämnda stora fästligheten i Königsbergs slott. Han kunde göra det, tack vare den makt hans fader, den »store kurfursten», förskaffat Brandenburg och Preussen, och tack vare svagheten hos den tyska kajsarmakten i Wien. Tillsvidare blef han dock endast konung af Preussen; såsom kurfurste af Brandenburg var han fortfarande Wienkajsarens länsherre.

Fredrik den store har i sina skrifter på ett ampert sätt förkastligt uttalat sig om den förste Preusserkungens praktlystnad och fåfänga vid antagandet af konungatiteln. Men han har också erkänt, att Fredrik den förstes handling utan hans afsikt blifvit af den största betydelse för den nationella tyska samlingen, utgjorde början till det starka band som så småningom förenade hela nordtyskland och i dessa dagar håller samman hela det tyska riket.

Preussen kan därför hafva anledning att så omfångsrikt som det nyligen, den 18 jan., skett fira 200-års-dagen af Preussiska konungadömet

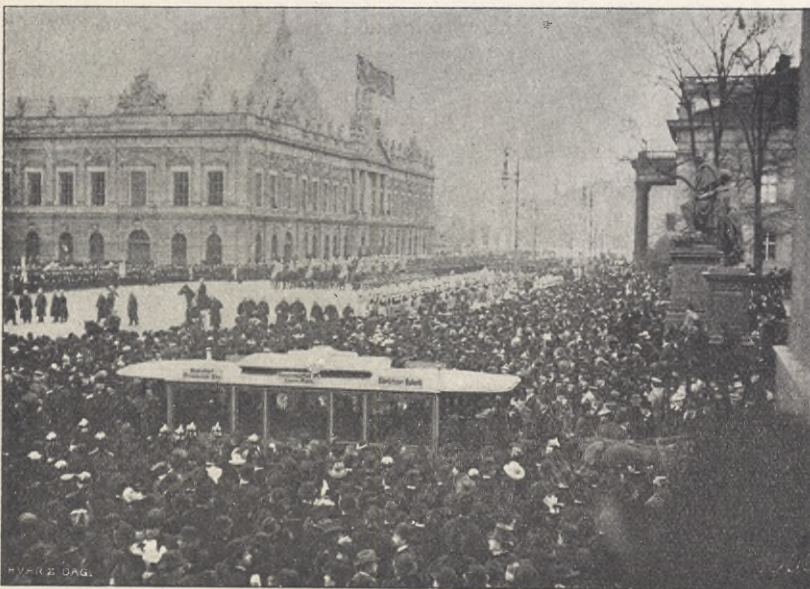

Foto. Kühn, Berlin.

TVÅHUNDRAÅRS-JUBILEET I BERLIN:
Vid kajsarens och furstligheternas uppehåll i Tygghuset.

K. SLOTTET I BERLIN.

början. Berlin och alla preussiska städer äro rikt flaggprydda och bada, då mörkret inträdt, i illuminationens ljushaf. Alla skolor hafva fritt, i alla kyrkor hålles jubileumsgudstjänst, post-, telegraf och andra statsinrättningar förrätta endast söndags-tjänst. Högskolor och akademier fira dagen med fäster, studenterna med väldiga fästkommerser, till och med många affärer äro stängda.

Och vid hofvet utvecklas en storartad glans. Dagen är ju också framför allt preussiska kungahusets, hohenzollrarnes, stora fästtag. Furstar och särskilda sändebud från alla europeiska länder hafva

infunnit sig för att lyckönska den nuvarande konungen af Preussen, Tysklands kajsare. Parader, fästskådespel m. m. aflösa hvarandra.

Med stolthet kan Preussens regent se tillbaka på de 200 åren. Förödmjukelsens perioder, då svaga regenter förstörde hvad starka uppbyggt, då den preussiske kungen under Napoleons härnadståg var flyktig i sitt eget land, äro längesedan förbi. Under det sista århundradet har Preussen oupphörligt stigit i glans och makt, och den preussiske konungen är nu, såsom Tysklands kajsare, en af de utslagsgifvande faktorerna i världspolitiken.

SLOTTET I KÖNIGSBÉRG
Där Preussens förste konung korades.

VÅRA "NYÅRSREVVY"-FÖRFATTARE. II.

För HVAR 8 DAG af A. J-n.

Efter att i förra numret af HVAR 8 DAG ha presenterat bilden af den produktivaste bland nutida revy-författare i vårt land, den kvicke Emil Norlander, komplettera vi i dag galleriet genom att återgifva dragen af dem, som vid årsskiftet i Stockholm, Göteborg och Malmö — de städer, hvilka i år haft att bjuda på dylrika revyer — gladt publiken med sceniskt anordnade årskrönikor. Några biografiska data, torde jämväl intressera våra läsare.

tade för ett antal år sedan till Stockholm och arbetade där som agent, tills han uppsöktes af Söndags-Nisses bolag, förmäddes blifva detta vårt äldstas af nu här i landet existerande skämtblad redaktör och var härigenom inkommen på sin rätta bana. Han hade dessförinnan genom uppsatser i dagspressen dokumenterat sig som en skarpsinnig satirisk skämtare. Revyfältet är för honom icke nytt, han har förut framgångsrikt bearbetat detsamma

W. LOWENADLER.

H. VALLENTIN.

K. A. HAGBERG.

G. GULLBERG.

C. J. KULLENBERGH.

Wilh. Löwenadler, e. o. hofrättsnotarie, verkar i egenskap af praktiserande jurist i Stockholm. Han har, vid sidan af sitt värf i Justitias tjänst, dock äfven förstått att komma till rätta med Thalia och har jämväl som brud hemfört en af hennes älskligaste prestinnor, den unga begåfvade skådespelerskan Gerda Stiegler. Hans sceniska författarskap har hufvudsakligast mynnat ut i revy-genren och bl. a. gjorde den år 1899 på Folkteatern i Stockholm uppförda: »Prinsessan i det sof-vande slottet» stor lycka. I år har hr Löwenadler ägnat Olympiateatern (hvilken som bekant innehafves af direktör Selander) sina krafter och för densamma författat revyn »Ragnarök eller Storsjöodjurets sista suck», en ju nog så piffig benämning. Stycket har gjort lycka hos publiken, om också kritiken haft sina anmärkningar att göra.

Folkteatern i Stockholm bjuder på revyn »Nyårsafton eller Hvad vill Ni? Carmen i västfickformat», i hvilken flera personer medverkat, i främsta rummet redaktör *Hugo Vallentin* och hr *K. A. Hagberg*, båda journalister. *Hugo Vallentin* är göteborgare till börd, öfverflyt-

och hans högt uppdrifna talang som kuplettskrifvare kommer honom härvidlag särdeles väl till pass. — Hr *Hagberg* har, ehuru ung till åren, redan förskaffat sig ett namn som en rapid och duglig tidningsman. I sådan egenskap arbetar han i Stockholms Aftonblad och har hedrats med förtroendet att redigera publicistklubbens organ »Pres-sen». Han tjänstgör dessliksom nämnda klubbs sekreterare. Kompaniskapet med hr Vallentin vittnar om, att hr Hagberg har nödiga förutsättningar för att handhafva äfven skämtets och satirens vapen.

Gustaf Gullberg är en mångpröfvad förmåga och hans namn som tidningsman är dels genom i årtal af honom redigerade Stockholmskorrespondenser till landsortspressen, dels genom bref från världsutställningar väl känt. När Skandinav. Tryckeri-Aktiebolaget i Malmö planterade en afläggare, utsågs Gullberg till dess värdare, och tack vare hans energi har Malmö-Tidningen segerrikt genomkämpat läroåren och intager en fast position.

Ostenska sällskapet, som f. n. innehar teatern i Malmö, var i behof af en nyårsrevy för att sätta lif i sin publik och lyckades förmå hr *Gullberg*,

Fröken ANNIE NELSON i nyårsrevyn å Göteborgs Stora Teater. (Ack, att HVAR 8 DAG hade många sådana försäljare!)

Foto Rydin, Sthlm.

TABLÅ UR OLYMPIATEATERNS NYÅRSREVVY.

som ej var främmande för skapandet af sådana (redan 1877 gafs på Malmö-teatern revyn »Från Laputa», som upplefde 20 föreställningar, en för den tiden ovanlig framgång) att leverera en sådan. Han kallade densamma »Paraden på Stortorget» och den har gjort mycken lycka.

Så ha vi Göteborgs-revy-mannen med signaturen *Kul*, bakom hvilken döljer sig journalisten *Carl J. Kullenbergh*, medarbetare i »Morgonposten» och HVAR 8 DAG. Det är denna hans sistnämnda egenskap, som vållat att åt undertecknad lämnats förtroendet att förse revyisternas porträtt med text, då ju *Kul*, eljest *själfskrifven* som textförfattare i detta blad, dock ej gärna kunde *skrifva om sig själf*. Lusten att något vidlyftigare behandla honom måste jag kväfva, enär det mig tillmätta utrymmet tvingar mig att visa mig mer inskränkt än jag i själfva verket kan vara nöjd med. Man påstår, att det finnes något, som kallas »göteborgswitz», ehuru jag för min del ej är i stånd att begripa, hvar man fått detta ifrån men, antaget att så vore, skulle bestämdt witzkulturen vid det här laget tynat bort, om den ej upptagits af *Kul*, som i densamma satt ny fart, något som ju kan kallas *Kul-tur*. Meningarne om denna kvickhetsform må nu vara hvilka som helst, visst är dock, att i revy-stilen hör den hemma och förfelar aldrig sin effekt om den, i hvars mun ordleken lagts, förstår servera den, som sig bör. Huruvida *Kul* i sin å Göteborgs Stora teater med synnerlig framgång gifna årsrevy »Hoppla, pappa måste se det!» i så fall på alla händer vunnit det stöd, han kunnat göra anspråk på, må lämnas osagdt. Nå, revyn har ju i allt fall slagit an och står i den delen ej efter sina föregångare på Stora teatern. De trenne årsrevyer, som förut utgått från *Kuls* penna, ha gifvits på Göteborgs Folk-teater och den andra i ordningen (»Fridsbasunen») gick öfver 60 gånger, ett dittills i Göteborg ouppnådt revyrekord.

Meningarne om revygenren må vara delade, men att densamma kan ha sitt existensberättigande är väl svårt förneka! Framföras årsfigurerna i en för ögat och örat behaglig form, äro de fullt på sin plats. Att genren, ehuru gammal, ännu ej är föråldrad bevisas ju bäst däraf, att revyerna alljämt draga stor publik och äro goda affärer för direktörerna.

Foto Sjöberg, Malmö.

UR NYÅRSREVVYN I MALMÖ.
(Den okände — hr Zachrisson. »Dagmar» — fru Sjöström.)

Amatörfoto: Dalman.

UR NYÅRSREVVYN Å STORA TEATERN I GÖTEBORG.

(Andra aktens sluttablå, med handling i Paris. Till höger synes svenska villan. I midten står »Den sköna synderskan» — (fröken Helma Nelson) omgifven af nationerna och aktens öfriga personager) — som avslutat tablån med Marseljåsen.

EN SYN.

Af R. E. VERNEDE. Öfversättning för HVAR 8 DAG.

»Det blir nog för er att säga 'Jag var med i slaget vid Austerlitz' för att få till svar 'Se där en tapper man!'» Så sade Napoleon till sina trupper i den bekanta proklamationen efter trekårsarslaget. Men emedan Stepan Dolmatoff hade slagits i detsamma, skulle man haft rätt att säga: »Se där en pultron!» Ingen som såg denne skäggige och morske man med de vilda ögonen och den gamle soldatens bistra drag skulle hafva trott honom vara rädd och icke skulle heller någon af dem som drucko vodka med honom i det stora rummet i Nikolais *izba* ha vågat säga det. Ty Stepan var soldat och fast han blott ridit öfver från lägerbarackerna för att deltaga i byfästen hos Nikolais, hade han sin stora sabel med sig och äfven tillräckligt med rublar som kommo de andra att gapa af förvåning. För resten, om Stepan var en pultron, hvilken af dem var icke det? Var det någon skam att han, som varit bland de tjugutusen ryssar, hvilka kastades i sjön i Austerlitz vid kyrassierernas oemotståndliga schock, icke utan en rysning kunde erinra sig vattnet, i hvilket männen kämpade som råttor i en balja, de outhärliga ederna och ångestropen, de kväfdas sista gurglande ljud och så hela tiden musköternas smällande och haubitzernas explodering samt solnedgångens blodsrodnad öfver ryttarne, som redo till knäet ned i vattnet för att hugga ned dem som sökte komma sig upp?

Nikolais hustru, som framhöll Stepans, hennes gäst, förtjänster, förklarade för en nykommen att det icke var någon skam: »Heliga Guds moder, nej visst inte!» sade hon. »Hvem skulle ej rysa vid blotta tanken därpå? Han kom undan — ja visst; men bara för att slåss igen — för att strida alltjämt — vid Ulm, vid Jena; förfärliga ställen, kan jag försäkra er. Och vid Borodino — i skogarne, där han såg — hvad tror ni väl att Stepan såg?»

Den judiske månglaren, till hvilken denna fråga ställdes med en af skräck sänkt stämma, kunde inte gissa det. Kvinnan som samtidigt fruktade för och var nyfiken att få höra historien omigen, ropade tvärs öfver rummet till soldaten: »Hör, Stepan, hvad var det du såg i skogen tillsammans med Karlitch när de andra voro på marsch mot Moskwa?»

Liksom en rysning gick genom rummet och Stepan såg upp från sin bågare med osäker min. Det var alltid med en blandning af stolthet och skräck som han berättade det förfärliga han då upplefvat — och med samma känslor lyssnade åhörarne till berättelsen.

Ehuru den judiske månglaren icke mycket trodde på alla de där napoleonska legenderna, låtsade han sig angelägen att få höra hvad Stepan hade att förtälja. Denne började mycket långsamt och högtidligt:

»Hela dagen höllo de på att anfalla oss och vi höllo dem tillbaka ehuru blydrufvorna haglade i svärmar, och så gaf Kutuzon order om reträtt. Det behöfves ingen order om återtåg. Hade vi icke lärt oss det vid Austerlitz, vid Ulm, vid Smolensk? Därför flydde vi, Karlitch och jag och en tredje man, tillsammans in i skogen, där vi blefvo jagade af deras tiraljörer och beskjutna mellan träden ända till solnedgången. Karlitch släpade sig fram endast med stor svårighet, ty han hade fått en kula i benet, men vi lade oss ned och inväntade natten. En gång reste den tredje sig upp för att rekognoscera, men ett skott träffade honom i magen och han slungades stönande till marken. Han var en af italienarne. Vi höllo oss stilla i väntan och månen steg fram. En hvit måne, så skarp och klar att den gjorde ondt i ögonen — —».

Stepan gjorde en paus och lade händerna öfver ansigtet, som om han ännu kunde känna smärtan och var rädd att blicka framför sig af fruktan att få återse hvad han då skådat — — —

»Plötsligt fick jag se honom», fortsatte Stepan.

»Hvem?» frågade juden och låtsade ej förstå.

»Fransmannen — Buonaparte» — hviskade kvinnan med ett tecken till tystnad.

»Ofvanför trädtopparne red han i mänsketen på en stor, hvit läderlapp — en vampyr — dess näbb var rödt af blod. Men han — han bar den kantiga hatten och den långa kappan så att man ej såg mera af honom. Men hans ansikte var idel grymhet och hans ögon voro som spjut och hans fötter buro klöfvar och utan att bära sporrar borrade han hälarne in i djuret så djupt, att hvitt var flödade ner som snö. Bakom honom syntes myriader andra, alla på hvita vampyrer, på väg till Moskwa. Jag hörde Karlitch skrika högt och den andre jämnra sig och stöna och därpå föll jag i en svimning. Sedan fortsatte äfven jag mot Moskwa — —».

Stepan slutade sin historia med en sorts rysning af stolt fåfänga, framkallad af de uttryck af skräck, hvilka undsluppo åhörarne, och tog en dubbel klunk vodka. Kvinnan fortsatte att berätta för juden, hur Stepan hade varit en af dem som med facklor satte eld på Moskwa, hur han hade blifvit fångad och dömd att skjutas jämte två hundra andra och till och med blifvit utförd till arkebusering! Då inträffade en ny märkvärdig händelse. En tjock rök fyllde det stora torget och rundt omkring vällde elden upp mot himlen. Midt för honom stod raden af gevär i väntan på kommandot att ge fyr! Men Stepan kom undan, ty han svimmade före första salfvan och när han återfick medvetandet voro fransmännen sin väg och han låg mycket sjuk på lasarettet. Doktorn hyste stort intresse för Stepan, men ville inte tala om för honom hvad slags feber det var. Endast en gång sade han skämtsamt: »Låt oss kalla det napoleonsk — skräck för den lille korpralen. Du är inte den ende, Stepan. Vi ha våra inbillningar, vi ryssar. Men han är en stor man, som rider oss som maran, denne lille korpral!»

Det var något mycket besynnerligt att fransmännen skulle ha flytt. Nikolais hustru lutade åt den åsigtan att orsaken låg i madonnans hemliga inflytande. Stepan hade ej kunnat tro det på länge, ehuru generalerna svurit därpå. Hur i all världens kunde den oemotståndlige fly? Det var säkert endast fråga om att få dem i ett bakhåll, för att skräckslå dem ännu värre än vid Smolensk. Några sade att det var från kölden han skyndat så fort, och emedan han känt af den bitande snön, som kommit en månad tidigare än vanligt, hade han blifvit led vid krig och skulle aldrig komma igen den vägen mera. Det må vara så — men Stepan darrade för hvarje skugga, vid hvarje hörn. Han kunde icke tro att faran var öfver.

»Det är sannt», sade Nikolais hustru, »och ändå är Stepan en tapper man».

»En mycket tapper man», låtsade juden instämma.

»Ni skulle knappast tro det», fortsatte hon, »men esomoftast försäkrar Stepan att om han finge se Napoleon än en gång skulle han falla död ned från hästen. Inte sannt, Stepan?»

Soldaten nickade och kastade en påse fylld med rublar på bordet.

»Låt för tusen gånger den summan skulle jag

vilja se honom en gång till», sade han med en rysning af obehag.

»Och ändå är det inte så otroligt att vi alla skola få återse fransmannen inom kort», sade juden.

»Dumheter!» svarade kvinnan i skarp ton. Ty Stepan var hennes gäst och hon ville icke att han ej skulle känna sig tillfreds hos henne. »Han är inestängd på en ö och fastkedjad i ett järnfängelse och soldater hålla vakt öfver honom med silfverkulor i gevären för att genomborra honom, ifall han skulle våga att sticka ut hufvudet.»

»Det märks att ni inte hört nyheten», sade juden i menande ton.

»Hvilken nyhet?»

»Att han har undkommit från ön, utan att träffas af någon silfverkula, och satt en större här än någonsin på benen och marscherar nu mot hela Europa igen. Och han har svurit att komma till Ryssland och utkräva hämnd».

Månglaren avfaktade med glupsk blick effekten af sina ord. Brutna meningar och mummel hördes från männen; kvinnorna klagade högt och Stepan reste sig, blek i ansiktet.

»Jag måste rida tillbaka», stammade han. »Det blir snart strid och jag måste vara färdig».

»Heliga Guds moder!» skrek Nikolais hustru och vred sina händer. »Hvilket slut på vår fäst!»

Och hon nedkallade förbannelser öfver månglaren därför att han kommit fram så brutalt med denna underrättelse. Denne hade gått. Han hade plockat ihop sitt pick och pack, gamla kläder och pälsverk, trekantiga hattar och underkläder, tagna från döende män på många slagfält och uppköpta i by efter by, och försvunnit. Han hade kommit på en idé som fröjdade honom — den betydde rublar för honom.

Det var en eftermiddag på senvintern 1815. Snön skulle redan ha börjat smälta och efterträdas af den mjuka myllan och den groende sådden, men kölden höll i sig. Röken steg blå i en rak pelare upp genom den frostbitna luften och vägarne lågo i djup snö. De nakna träden stodo utan knopp, klädda i skimrande rimfrost.

Stepans väg gick genom skogen. De andras välönskningar och den vodka, med hvilken han stimulerat sig, tjänade endast till att ytterligare sporra honom. Han måste i väg och göra sig färdig, sade han, ty det var ju förfärliga nyheter som månglaren berättat och Gu' vet hvad öfversten skulle säga, om han, Stepan, ej funne sig. Och så gaf han sig i väg. Snart var han inne i djupan skog och kunde hvarken se dem, som följt honom på väg, eller höra deras välgångsrop.

Framför honom låg en lång vandring genom de skogar, som sträcka sig mellan Smolensk och Borodino. De höga träden stodo som spiror af is och vägen klang som stål under hästhofvarne. Men ändå fick Stepan för sig att tövädret måste komma; han kunde nästan höra hur det började droppa ner. Hvarför skulle det ej töa? Kunde väl den härliga frosten räcka för evigt för att hålla den oemotståndlige på afstånd? I så fall skulle bönderna svälta ihjäl och vargarne komma ner norrifrån. Aldrig skulle då hveten mer mogna till guld, milslånga sträckor af guld — från Svarta hafvet till Moskwa. Men nej — frosten gick sin väg och han, fransmannen, skulle komma. Månglaren hade också sagt att han skulle komma.

(Forts.)

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

JOHAN WAHLUND.

HELFRID KINMANSSON

J. O. BOSTRÖM

HERMAN NACHMANSON

[HYLLNING.

Borgmästare *Johan Wahlund* i Öregrund kunde den 7 dennes fira 25-årsdagen som stadens högste ämbetsman. Af denna anledning blef den värderade borgmästaren hyllad med en fästlighet, till hvilken han inbjudits af representanter för olika yrken inom staden. Därvid hembar man jubilaren ett tack för hvad han under dessa år utträttat för stadens väl, med önskan att han ännu länge måtte med obrutna krafter få verka för dess vidare utveckling.

FÖDELSEDAGAR.

En välkänd stockholmare, ritläraren *Conny Burman*, fyllde den 14 ds 70 år. Hr B. har intagit en bemärkt plats i »gamla Stockholms» nöjeslif, tack vare sitt glada humör. Hans till en följd af jular utsända karrikaturteckningar ha också framkallat mångt godt löje i Sveriges land.

Hr B. har förklarat för redaktionen, att han tyckt sig ha på sin 70-årsdag varit föremål för alltför mycken uppmärksamhet. Men skall något sägas om mig — tillade han — så säg, att jag för den lifskraftighet jag ännu besitter har att tacka, näst efter Gud, min hustru, ungdomen och mina vänner!

Helfrid Kinmansson, den välbekanta f. d. skådespelerskan vid Mindre teatern i Stockholm och sedermera, när denna teater blef kunglig, vid Dramatiska teatern, fyllde den 15 ds 70 år. Dotter till den berömda Olof Ulrik Torsslow — den mest mångsidige svenske skådespelare näst efter Hjortsberg — var den unga artisten, som år 1853 gifte sig med den framstående skådespelaren *Gustaf Kinmansson*, förträfflig i ingénue- och älskarinneroller. På gamla dagar var fru K. icke mindre förträfflig i komiska karaktärsroller.

Den 10 januari fyllde majoren i armén *Jon Adam Stålhammar* 90 år. Den vördade officern, hvilken redan som 5-årig pilt inskrefs 1816 som fanjunkare i Smålands dragonregemente och därifrån transporterades till Kalmar regemente, eger och bebod det gamla Stålhammarska godset Salshult. S. njuter nu af en fridfull och angenäm ålderdoms hvila efter att hafva varit mycket verksam och anlitad i enskilda och allmänna värf. Den gamle hedersmannen kan glädja sig åt goda kropp- och själskrafter och följer ännu med intresse dagens händelser.

Kyrkoherden i Sundsvall *Johan Oskar Boström* fyllde den 8 jan. 60 år. Kyrkoherde B. kan blicka tillbaka på ett långt och verksamt arbete i kyrkans tjänst, hvilket icke hindrat honom att med energi taga del i andra, praktiska värf. Hans personlighet har förskaffat honom stora sympatier inom hela Sundsvall. Kyrkoherde Boström fick ock på sin hedersdag röna många talande och vackra bevis härfpå.

DÖDSFALL.

Löjtnanten vid Södermanlands regemente *Gösta Hagströmer* afled nyligen i Upsala i en ålder af endast 26 år. Löjtnant H. var äldste son till professor *Johan Hagströmer* och hans maka, f. *Eschelson*. Han var ovanligt omtyckt, och man hade på goda skäl kunnat vänta sig mycket af den unge officern.

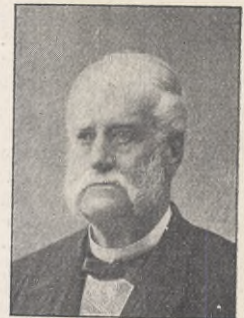
Grosshandlaren *Herman Nachmanson* afled den 9 ds i huvudstaden i en ålder af 61 år. Han var en af Stockholms större affärsmän och innehade många förtroendeuppdrag. Dessutom var han känd för sin hjälpsamhet.

En af Vesterbottens läns mest framstående män, rektor vid högre allmänna läroverket i Umeå dr *Johan Johansson* afled den 10 januari, sörjd och saknad i vida kretsar.

Rektor J. var född 1810 i S. Råda i Värmland samt sedan 1874 rektor i Umeå. Framstående såsom lärare och kommunalman har rektor Johansson, som började sin bana i folkskolans tjänst samt åren 1847—1848 var ordinarie folkskolelärare, innehåft en mängd förtroendeuppdrag inom länet och Umeå stad. Sälunda har han varit landstingsman och ordförande i Vesterbottens läns landsting samt sedan 1868 stadsfullmäktig i Umeå. Äfven var han ordförande i kyrkobyggnadskommittén därstädes samt har varit dels ledamot, dels ordförande i åtskilliga komitéer för utredning af kommunala frågor.

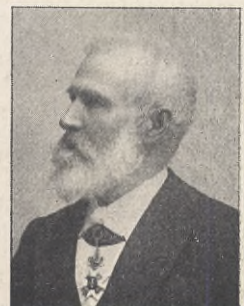
CONNYS BURMAN.

J. A. STÅLHAMMAR

GÖSTA HAGSTRÖMER

JOHAN JOHANSSON